27. septembra 2025

Meditačný obsah č. 312

Cieľom nasledujúcej meditácie je sústrediť štúdium kapitoly o duševnom živote až na jej koniec. Bolo spomenutých sedem oblastí duše, ktoré sú najprv kvôli znázorneniu rozlíšené ako stupňovité, nachádzajúce sa jedna nad druhou, ale v skutočnosti nemôžu byť nikdy úplne od seba oddelené, a to ani v tunajšom ľudskom živote, ani v posmrtnom živote.

Slová sympatia a antipatia sa veľmi ľahko dajú nesprávne interpretovať. Na ceste duchovného školenia som dával rôzne pokyny, že jednotlivý ašpirant musí bezpodmienečne prekonať bežné pocity, ktoré sa v živote vyskytujú a sú charakterizované sympatiou a antipatiou. Text Teozofie však nepoužíva tieto pojmy pre bežnú existenciu a všeobecné pocitové hodnotenie sympatie, antipatie, niečoho ľúbivého alebo nemilého, príjemného alebo nepríjemného, užitočného alebo neužitočného. Sympatia ukazuje prevažovanie svetla, zatiaľ čo antipatia vyjadruje temnotu, ktorá sa uzatvára do svojvôle. Text v skutočnosti opisuje takzvané duševné entity alebo bytosti, ktoré sú buď viac sympatické, alebo antipatické, milujúce svetlo alebo tieňové. Celý duševný svet pozostáva z útvarov jemnej povahy. Východ tieto útvary duše nazýva rúpa, teda ako formy, ktoré majú niekedy charakter viac žiadostivý a niekedy slobodnejší a svetlý.

Predtým, ako je v Teozofii zhrnutých sedem oblastí, sú uvedené dva odseky, v ktorých sú niektoré myšlienky mimoriadne ťažko zrozumiteľné. Predstavy, ktoré Rudolf Steiner opisuje práve uprostred dlhého odseku, sú vytvorené úplne z duchovného vnímania vnútorných bytostných pomerov a z toho, ako sa tieto časti navzájom správajú. Nateraz tu nechcem uvádzať presné vysvetlenie týchto viet, pretože by to lákalo k relatívne zložitým úvahám. Ich pochopenie si vyžaduje čas.

„... prostredníctvom troch najvyšších oblastí sa sila sympatie stáva stále slobodnejšou a slobodnejšou; duševné substancie tejto duševnej oblasti žiarivo a oživujúc pretkávajú priestor duše a prebúdzajú to, čo by sa inak muselo strácať v egoistickom bytí." [1]

Tieto vety, ktoré sa objavujú krátko po vymenovaní siedmich regiónov, sú obrazné a ľahko

pochopiteľné, a v nadchádzajúcom týždni môžu oživiť meditáciu.

Ďalšie poznámky:

Rozvinutá čakra pôsobí vždy sympaticky alebo, inak vyjadrené, svetlým dojmom a poskytuje slobodnú a vyslobodzujúcu pohyblivosť. Z takejto čakry vychádzajú krásne duševné bytosti alebo sformované entity. Ak však čakry nie sú dostatočne vyvinuté a napádajú ich veľmi egoistické pudy, objavujú sa tiene a fixácie, ktoré svojou formou pôsobia dojmom temnoty a menej esteticky, úplne nezávisle od prvej čakry alebo vo všeobecnosti aj od ostatných čakier.

Na jednej strane sa týchto sedem oblastí vzťahuje na čakry. No nemá tu byť príliš ľahkovážne vyjadrená doslovná analógia s čakrami, pretože by sa tak niekto mohol domnievať, že spodné čakry vždy nesú niečo temné a antipatické, zatiaľ čo horné čakry predstavujú niečo svetlé. Ak dospelému človeku chýbajú napríklad správne vytvorené predstavy a zdravé vnímanie seba samého a ostatných, všetky čakry sa všeobecne uzatvárajú, otupujú a prevládajú temné stránky. Ašpirant by preto nemal príliš myslieť v analógiách a lipnúť na predstave, že v rámci čakier musí vystúpiť zdola nahor.

Jogová náuka hovorí o tamas, radžas a sattva, o takzvaných troch gunách a ukazuje sklony duše v jej príslušnosti k svetlu a tieňom.

[1] Rudolf Steiner: Teozofia

meditácia č.311 < späť zoznam meditačných obsahov vpred > meditácia č.313